

# Raport z przeprowadzonego badania

## Kompetencje cyfrowe, higiena cyfrowa i korzystanie z nowych technologii

Większość uczniów intensywnie korzysta z Internetu, dobrze rozumie, że patotreści są czymś złym i nieakceptowalnym, a ich deklarowane nastawienie do takich materiałów jest raczej krytyczne niż fascynacyjne.

### Pytania 1–5: korzystanie z sieci i relacje

- Uczniowie najczęściej korzystają z telefonu komórkowego; bardzo wielu używa też laptopa lub tabletu.
- Codzienne korzystanie z Internetu zwykle mieści się między 2 a 8 godzinami, ale są również osoby „cały czas dostępne” lub spędzające powyżej 12 godzin online, co wskazuje na wysoką ekspozycję na treści internetowe.
- Większość ma „kilku” lub „10–20” dobrych znajomych, preferowaną formą kontaktu jest rozmowa bezpośrednia albo komunikatory (SMS, komunikatory internetowe, portale społecznościowe).
- Zdecydowana większość lubi spędzać czas w Internecie, część chciałaby spędzać tam jeszcze więcej czasu, ale widoczna jest też grupa, która woli inne formy spędzania wolnego czasu.

### Pytania 6–9: znajomość pojęcia „patotreści” i postawy

- Znaczna część uczniów deklaruje, że wie, czym są patotreści, pozostali odpowiadają „nie wiem” lub „trudno powiedzieć”, co pokazuje, że pojęcie funkcjonuje, ale nie jest dla wszystkich jednoznaczne.
- Najczęściej wybierane definicje patotreści to „prezentują zachowania powszechnie nieakceptowane społecznie, niemoralne” oraz „mogą prezentować zachowania agresywne, przemocowe, wulgarne”, co oznacza, że uczniowie kojarzą je przede wszystkim z przemocą i patologicznymi zachowaniami.
- W opisach własnymi słowami dominują określenia typu: „żenada”, „poniżej wszelkiej krytyki”, „są złe”, „niepokojące”, „powinny być zakazane”, co pokazuje mocno negatywną ocenę tych treści.

### Pytania 10–14: kontakt z patotreściami i częstotliwość

- Część uczniów nigdy nie oglądała patotreści, ale wiele osób deklaruje kontakt „przez przypadek”, „z nudów”, „dla rozrywki” lub „z ciekawości”, czasem z polecenia znajomych albo po usłyszeniu o nich w mediach.
- Większość osób, które miały styczność z patotreściami, ogląda je bardzo rzadko (raz–dwa razy w roku lub na 3/6 miesięcy), mniejsza grupa częściej (raz–dwa razy w tygodniu, a nieliczni „codziennie lub prawie codziennie”), co oznacza, że regularni odbiorcy stanowią wyraźną mniejszość.

- Zainteresowanie oglądaniem takich filmików wprost jest najczęściej negowane („Nie”), ale wśród intensywnie zaangażowanych pojawiają się deklaracje wysokiego zainteresowania (5–6 w skali 0–6, „fascynują mnie takie osoby”).

#### **Pytania 15–18: reakcje, zaangażowanie i ocena**

- Dominującą reakcją jest brak aktywnego wspierania treści: wielu uczniów daje „łapkę w dół”, nie udostępnia, a część zaznacza, że „nigdy nie oglądała patostreamów”; mniejszość przyznaje się do dawania „łapki w górę”, komentowania, wpłacania donatów lub bycia w prywatnych grupach.
- Na skali zainteresowania (0–6) najczęściej pojawia się 0–1, co oznacza deklarowany brak zainteresowania lub niski poziom fascynacji, ale istnieje wyraźny margines osób zaznaczających 3–6, co wskazuje na grupę szczególnie podatną na tego typu treści.
- W pytaniach o ocenę publikowania/oglądania patotreści zdecydowana większość wskazuje, że jest to „strata czasu”, „żenada”, „poniżej wszelkiej krytyki”, „powinno być zakazane” i „powinno być karalne”, choć pojedyncze osoby widzą w tym „dobry sposób na biznes” lub chcą „też być takim youtuberem”.

#### **Pytania 19–23: znajomość patostreamerów, opinie znajomych, korzyści i zagrożenia**

- Uczniowie potrafią wymienić konkretnych patostreamerów (np. Daniel Magical, Goha Magical, Rafonix, Pasut, inni), ale jednocześnie wielu pisze „nie znam”, co sugeruje zróżnicowany poziom orientacji w scenie patostreamingu.
- Własne opinie uczniów to głównie: „nie podobają mi się takie filmiki”, „nie oglądam”, „nie wiem – nigdy nie spotkałem się z takimi treściami”; pojedyncze osoby piszą, że „pokazują prawdziwych ludzi” lub „ciekawe, wyluzowane życie”, czasem z dopiskiem „też tak chcę”.
- Większość uczniów uważa, że patostreamy nie powinny być powszechnie dostępne i legalne („zdecydowanie nie”, „raczej nie”), choć mała grupa odpowiada „zdecydowanie tak” lub „raczej tak”, co oznacza rozbieżność w normach wśród młodzieży.
- W odpowiedziach o znajomych przeważa przekonanie, że znajomi wiedzą, czym są patostreamy, i w większości „nie podobają im się” lub „boją się to oglądać”, przy czym część uczniów zaznacza, że „nie rozmawiają na ten temat”.
- Uczniowie deklarują, że znają zarówno korzyści (np. informacje, rozrywka, kontakt ze znajomymi), jak i zagrożenia Internetu, ale obok tego pojawiają się odpowiedzi „nie ma korzyści” lub „nie ma zagrożeń” oraz „trudno powiedzieć”, co wskazuje na nierówną świadomość.

#### **Pytania 24–27: rola rodziców i kontrola**

- Część rodziców interesuje się tym, ile czasu dziecko spędza w Internecie i co tam robi, zaznaczając „tak, zawsze” lub „tak, czasami”, ale sporo uczniów wybiera odpowiedzi „Trudno powiedzieć” lub „nie”, co pokazuje, że nadzór rodzicielski jest zróżnicowany.
- Uczniowie nie zawsze informują rodziców, czym zajmują się w sieci; często deklarują, że rodzice próbują kontrolować czas i treści („tak, zawsze”, „tak, czasami”), ale istnieje też grupa, dla której realnej kontroli praktycznie nie ma.

- W pytaniu o płeć uczniowie wprost zaznaczają „chłopcem” lub „dziewczyną”, co umożliwia w dalszej analizie rozbić wyniki na grupy, ale w samej ankiecie widać, że zarówno chłopcy, jak i dziewczęta mają styczność z patotreściami i w większości oceniają je negatywnie.

### Ogólne wnioski z ankiety uczniów

- Uczniowie spędzają bardzo dużo czasu online, głównie na telefonach, a Internet jest centralnym środowiskiem ich życia towarzyskiego, co zwiększa narażenie na treści szkodliwe, ale jednocześnie daje pole do działań edukacyjnych.
- Większość badanych rozpoznaje patotreści, ocenia je jako złe, szkodliwe i „poniżej wszelkiej krytyki”, deklaruje brak zainteresowania i popiera ich ograniczanie, jednak istnieje mniejszościowa grupa mocno zaangażowanych odbiorców, którzy widzą w patostreamach rozrywkę, „fajny sposób na życie” czy „dobry biznes”, co wymaga ukierunkowanej, pogłębionej pracy wychowawczej i współpracy z rodzicami.

## Ankieta przeprowadzona wśród nauczycieli

Na podstawie odpowiedzi 15 nauczycieli można zauważyć umiarkowanie dobre kompetencje cyfrowe uczniów, dużą świadomość zagrożeń, ale też wyraźną potrzebę dalszych działań szkoły w obszarze higieny cyfrowej i wsparcia nauczycieli.

### Poziom kompetencji cyfrowych uczniów

- Większość nauczycieli ocenia kompetencje cyfrowe uczniów na poziomie 3–4 w pięciostopniowej skali, co oznacza poziom **średni do dość wysokiego**, bez ocen skrajnie niskich lub bardzo wysokich.
- Wskazuje to, że uczniowie dość sprawnie korzystają z technologii, ale nadal jest przestrzeń do systematycznego rozwijania bardziej zaawansowanych umiejętności.

### Bezpieczeństwo w sieci i higiena cyfrowa

- Nauczyciele najczęściej deklarują, że rozmawiają z uczniami o bezpieczeństwie w Internecie „tak, często” lub „czasami”, a temat higieny cyfrowej pojawia się „czasami” lub „tak, regularnie”.
- Wielu nauczycieli uważa, że uczniowie raczej wiedzą, jak chronić wizerunek i dane, ale jednocześnie część odpowiedzi to „raczej nie” lub „trudno powiedzieć”, co pokazuje potrzebę dalszej, systematycznej edukacji.

### Świadomość ryzyka i postawy uczniów

- Większość respondentów dostrzega ryzyko nadużyć (hejt, wyłudzenie danych) „czasami” lub „tak, często”, co oznacza, że problem jest realny i widoczny w codziennej pracy.
- Uczniowie są przeważnie „bardzo pozytywnie nastawieni” do narzędzi AI lub podchodzą do nich „ostrożnie, ale z ciekawością”, co sprzyja wykorzystaniu tych narzędzi w edukacji, ale rodzi też obawy o samodzielność.

## **AI, urządzenia cyfrowe i potrzeby szkoleniowe**

- Uczniowie często korzystają z urządzeń cyfrowych w celach edukacyjnych – od „sporadycznie” po „codziennie”, przy czym w wielu klasach użycie jest „kilka razy w tygodniu” lub „codziennie”.
- Nauczyciele wskazują zainteresowanie poznaniem narzędzi AI, aplikacji do quizów (Kahoot, Quizizz) oraz programów graficzno-multimedialnych (Canva, CapCut, InShot), choć część deklaruje, że „nie czuje takiej potrzeby”.

## **Wsparcie szkoły i ogólne wnioski**

- Część nauczycieli uważa, że szkoła „raczej tak” zapewnia wsparcie w rozwijaniu kompetencji cyfrowych, ale pojawiają się też odpowiedzi „raczej nie” i „nie”, co sugeruje nierównomierne lub niewystarczające działania.
- Całościowo ankieta pokazuje: stosunkowo dobre bazowe kompetencje cyfrowe uczniów, wysoką świadomość ryzyk u nauczycieli, pozytywne nastawienie uczniów do AI, a jednocześnie potrzebę bardziej systematycznych działań szkoły (szkoleń, programów, materiałów) oraz dalszego wzmacniania edukacji w zakresie bezpieczeństwa i higieny cyfrowej.

Badanie przeprowadzili i opracowali:

Arkadiusz Dudkiewicz

Kamila Zaniewska

Małgorzata Janus-Jankowska

30.01.2026 r.